

twalf ministers zeven afkomstig waren uit het zuiden – zeven, die allen voor Kruls' bekwaamheid en inzet veel waardering hadden.

★

Wij gaven reeds weer dat minister-president Schermerhorn op 27 juni '45 in zijn programmatische radiotoespraak zei dat in beginsel besloten was, het Militair Gezag per 1 september op te heffen – 4 september was de datum waarop de organisatie al haar bevoegdheden zou verliezen doordat een door het derde kabinet-Gerbrandy voorbereid wetsbesluit op 24 februari bepaald had dat de Bijzondere Staat van Beleg op 4 september '45, precies een jaar na zijn afkondiging, zou worden opgeheven. Dat voornemen bleek niet te verwezenlijken. Sinds begin juli was de regering weer baas in eigen huis (namens generaal Eisenhower was haar meegedeeld dat de z.g. eerste fase nu plaats maakte voor de tweede) maar de departementen van algemeen bestuur waren begin september nog niet in staat, de vele taken over te nemen die het Militair Gezag in het ontredderde land uitoefende. Op 8 september verscheen een wetsbesluit (met terugwerkende kracht tot de 4de), waarmee de Bijzondere Staat van Beleg met zes maanden werd verlengd: tot 4 maart '46 dus. Na die 8ste september werden evenwel spoedig belangrijke bevoegdheden van het Militair Gezag opgeheven – op 4 maart '46 eindigden de laatste en nadien restte van het Militair Gezag slechts een Afwikkelingsbureau dat tot 1 januari '48 is blijven bestaan.

Dat het kabinet-Schermerhorn ten spoedigste het Militair Gezag wilde opheffen, betekende niet dat het voor Kruls die de ministers goed hadden leren kennen (hij nam in de regel aan de kabinetsvergaderingen deel), geen waardering had. In Kruls' persoonlijk leven was het tot een crisis gekomen – niet alleen wilde hij scheiden van zijn echtgenote en hertrouwen met de officier van het Vrouwen Hulpkorps met wie hij in Londen en Brussel een verhouding had gehad, maar bovendien was hem gebleken dat zijn echtgenote, een Oostenrijkse van geboorte, na de bevrijding in haar woonplaats, Gouda, van enkele illegale werkers sieraden had geaccepteerd van welke zij wist of had kunnen vermoeden dat zij bij een juwelier gestolen waren. De juwelier diende een klacht in en de zaak zou voor de rechter komen. Kruls deed toen aan Meynen, de minister van oorlog, weten dat hij zijn functie ter beschikking stelde ('het